

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Juanito Candina Elgezabal

*Gernika-Lumo,
Bizkaia
(1930-2024)*

Aurkibidea

Biografia

1930. urteko San Juan egunean jaio zen Geltoki plazan. Aita gernikarra zuen eta ama Olabarrikoa. Bonbardaketan, etxe ondoan zuten Astra arma-lantegiko bunkerrean babestu zen. Handik, gauean, Olabarrira joan ziren Santanderrera eta Frantziara errefuxiatuta joan aurretik. Herrira bueltatzerakoan, Landaberdeko etxe batean egon ziren Geltoki plazara bueltatu arte. Pasealekuko eskolan zebilela, letra ona zuela-eta herriko jabetza erregistroan hasi zen lanean 12 urteaz. 6 urteren ostean, aitagaz batera bere tailerrean hasi zen pintore lanetan eta bertan aritu zen erretiratu arte; Gernika-Lumoko berreraikitze lanetan parte hartu zuen. Hala ere, bere zaletasunik handiena beste pintura mota bat da; izan ere, margolari trebea da Juanito eta Juntetxeko areto nagusiko margo-lanak ere berak egindakoak dira.

Zintak

GER-103

- **Proiektua:** Gernika-Lumoko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2012-03-22
- **Iraupena:** 58 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Bonbardaketatik ihesi

- **Erref:** GER-103/002
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:02:13. **Bukatu:** 00:03:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- **Politika** » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Txikitako oroitzapenik ez du. Bonbardaketa izan zenean, lehenengo Olabarrira eta gero Bilbora joan ziren. Handik Santanderrera joan ziren eta handik Frantziara. Urtebete inguru egon ziren Frantzian. Ikterizia gaixotasuna izan zuen han.

2. Astra lantegiko babeslekuan

- **Erref:** GER-103/005
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:05:58. **Bukatu:** 00:07:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- **Politika** » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

<p>Astra lantegiko babeslekuan egon zen bonbardaketan, aldamenean bizi zirelako. Handik gaez kamioi batean Olabarrira joan ziren.</p>

3. Juntetxea margotzen

- **Erref:** GER-103/014
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:16:34. **Bukatu:** 00:19:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- **Lanbideak** » Artistak

Laburpena:

Juntetxean berak margotu zuen foruei buruzko aipamena beste batekin batera. Sabaia berak margotu zuen, haritzeko egurraren itxura emanez. Zaletasunez margotu izan du.

4. Eskolara gustora

- **Erref:** GER-103/018
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:24:47. **Bukatu:** 00:27:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- **Ohiturak eta bizimodua** » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolara gustora joaten zen. Don Mauro Galan eta Manuel Crespo ziren irakasleak. Pilotan edo futboleak aritzen ziren. Ximelako ahizpekin ibiltzen zen. Landaberdetik Estaziora joan zen bizitzera.

5. Aita eta aitita musikariak

- **Erref:** GER-103/022
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:32:01. **Bukatu:** 00:34:14

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Kultura » Dantza
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Aitak aititarekin ikasi zuen musika eta Segundo Olaetarekin jotzen zuen bandan. Azkenengo kantua pasodoblea izaten zen eta horren ostean aitarekin etxera joaten zen. Neskengana zela hurreratzen zen kontatzen du. Mahoizko frakak, alkandora eta abarketak jantzen zituen. Traje bakarra ezkontzakoa izan du.

6. Ezkon-bazkaria "La Taberna Vasca"n

- **Erref:** GER-103/025
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:36:13. **Bukatu:** 00:38:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Nobio moduan hiru urte inguru egin zituen eta gero etxea erosi zuen, hipoteka eskatuta. 1957an ezkondu zuen. Gernikan bertan ezkondu ziren. La Taberna Vaskan egin zuten bazkaria. Orduko jatetxeak izendatzen ditu. Eztei-bidaia Madrilera egin zuten.

7. Erdaraz asko, orain umeeekin euskaraz

- **Erref:** GER-103/027
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 00:39:45. **Bukatu:** 00:41:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Denek erdaraz egiten zuten eta orain ere hala egiten dute lagunartean. Umeeekin beti euskaraz egiten du. Semeak ez daki euskaraz. Euskara polita dela dio.

8. Denean erdaraz

- **Erref:** GER-103/029
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:42:04. **Bukatu:** 00:44:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Euskara debekatua egon zenean, Guardia Zibilek eta frankistek zaintzen eta

salatzen zituzten. Eskolan ere derrigorrean erdaraz egin behar izaten zuten. Irakasle gehienek ez zekiten, bakarra zegoen bazekiena. Etxean ere erdaraz egiten zuten. Elizan ere erdaraz egiten zen.

9. Irratia entzutera Ximelanera

- **Erref:** GER-103/033
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:48:26. **Bukatu:** 00:49:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia

Laburpena:

Irratia dena erdaraz izaten zen. Etxean ez zeukaten. Ximelanera joaten zenean, Espainiako txirrindularitza itzulia entzuten zuten.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-07-09

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com